

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 czerwca 2023 r. w Warszawie

sprawy J. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rekompensatę

na skutek odwołania J. M. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 28 grudnia 2021 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. M. (1) prawo do rekompensaty od daty złożenia wniosku.

Sygn. akt: VII U 195/22

UZASADNIENIE

W dniu 26 stycznia 2022 r. J. M. (1) złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 28 grudnia 2021 roku, znak: (...), odmawiającej przyznania prawa do rekompensaty. Zarzucił organowi rentowemu naruszenie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu swojego odwołania J. M. (1) wskazał, że ZUS odmówił mu prawa do rekompensaty, ponieważ nie uznał jego pracy w szczególnych warunkach w latach 1977-2008 z uwagi na różnicę w nazewnictwie jego stanowisk pracy z nazewnictwem stanowisk pracy w rozporządzeniach resortowych. J. M. (1) podkreślił, że pracował przez 44 lata w poligrafii jako maszynista maszyn poligraficznych i offsetowych, arkuszowych i zwojowych. Odwołujący wskazał, że decyzja jest dla niego krzywdząca i nie zgadza się z nią. Mając powyższe na względzie odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do rekompensaty za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (odwołanie z dnia 26 stycznia 2022 r. k.3-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c., a uzasadniając swe stanowisko wskazał, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 1 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 291) w związku z przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r., jeżeli przed dniem 1 stycznia 2009 r. wykonywał przez co najmniej 15 lat pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów art. 32 i 33 ustawy emerytalnej. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach na potrzeby ustalenia prawa do rekompensaty okresów zatrudnienia ww. od 24 października 1977 r. do 23 kwietnia 1978 r., od 20 marca 1979 r. do 1 marca 1992 r. w (...)

Zakładach (...) „(...)”, od 2 marca 1992 r. do 3 maja 1994 r. w (...) sp. z o.o. i od 4 maja 1994 r. do 31 grudnia 2008 r. w (...) z uwagi na rozbieżności pomiędzy podanymi na świadectwach pracy w szczególnych warunkach stanowiskami pracy a wykazanymi w rozporządzeniach resortowych. Wobec powyższego organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania (odpowiedź na odwołanie k. 6-7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. (1), urodził się (...)

Od 1 sierpnia 1976 r. do dnia 30 października 1976 r. był zatrudniony w Zakładach (...) zakład w P. na stanowisku maszynisty typograficznego.

Od 18 października 1976 r. do 18 sierpnia 1977 r. pracował w wymiarze 2/3 etatu na stanowisku robotnika do pracy lekkiej na Uniwersytecie (...).

W okresie od 24 października 1977 r. do 1 marca 1992 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładach (...) „(...)” w W. przy ul. (...) na stanowisku maszynisty typograficznego. Prowadził wówczas maszyny typograficzne, które były przede wszystkim maszynami zwojowymi. W razie potrzeby zajmował się również obsługą maszyn płaskich arkuszowych.

Od 2 marca 1992 r. do 3 maja 1994 r. był zatrudniony w wymiarze pełnego etatu na stanowisku maszynisty w drukarni w (...) sp. z o.o. w W.. Podczas pracy obsługiwał maszyny zwojowe rotacyjne. Odwołujący pracował na formach odlewowych, który wykonane były ze stopów ołowiu i cyny. Będąc maszynistą typograficznym J. M. (1) równolegle był maszynistą rotacyjnym. Podczas pracy jako maszynista offsetowy odwołujący był równocześnie operatorem form, których używał.

Od 4 maja 1994 r. do 17 kwietnia 2021 r. pracował w spółce (...) na następujących stanowiskach:

- Od 4 maja 1994 r. do 30 listopada 2001 r. na stanowisku I Maszynisty;
- Od 1 grudnia 2001 r. do 31 marca 2003 r. na stanowisku II Maszynisty;
- Od 1 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2004 r. na stanowisku I Maszynisty;
- Od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2005 r. na stanowisku Starszego I Maszynisty (...);
- Od 1 stycznia 2006 r. do 31 maja 2008 r. na stanowisku Lidera I Maszynisty (...);
- Od 1 sierpnia 2008 r. do 17 kwietnia 2021 r. na stanowisku I Maszynisty - (...).

W (...) odwołujący był maszynistą zwojowym rotacyjnym. W czasie zatrudnienia w tej drukarni odwołujący się pracował na maszynach zwojowych rotacyjnych. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy (umowa o pracę z dnia 21 października 1976 r. k. 37 a.r., świadectwo pracy z 29 lutego 1992 r. k. 35 a.r., świadectwo pracy z 4 maja 1994 r. k. 37 a.r., świadectwo pracy z 28 czerwca 2001 r. k. 69 a.r., świadectwo pracy z 17 kwietnia 2021 r. k. 13 a.r., świadectwo pracy z dnia 29.03.2021 r. k. 19 a.r., zeznania odwołującego k.45 a.s.).

Związek lustracyjny spółdzielni pracy w dniu 17 września 2002 r. wydał zaświadczenie, że J. M. (1) od 24 października 1977 r. do 23 kwietnia 1978 r. oraz od 20 marca 1979 r. do 1 marca 1992 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w przemyśle poligraficznym przy drukowaniu i uszlachetnianiu druków wedle rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. - Dz. U. nr. 8 poz. 43 wg. Wykazu A, dział XI poz. 4, na stanowisku- maszynista maszyn typograficznych oraz operator maszyn typograficznych wymienionych w dziale XI poz. 4 pkt 1/2 oraz 11/12 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 1 Prezesa (...) (...) z dnia 21 października 1983 r. w sprawie prac

wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych (...) (zaświadczenie z dnia 17.09.2002 r. k.15 a.r.).

Spółka (...) sp. z o.o. w dniu 19 listopada 2002 r. wystawiła J. M. (1) świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okres dnia 2 marca 1992 r. do 3 maja 1994 r., zgodnie z którym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy drukowaniu i uszlachetnianiu druku na stanowisku maszynisty rotacyjnego w wymienionego w wykazie A dziale XI poz. 4 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 26 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lipca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortowych kultury i sztuki (świadectwo z dnia 29.03.2021 r. k.17 a.r.)

Spółka (...) dnia 29 marca 2021 r, wystawiła J. M. (1) świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okres zatrudnienia od 4 maja 1994 r. do 17 kwietnia 2021 r., zgodnie z którym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę bezpośredniej obsługi aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcji i obróbki drukarskiej form kopiowych i form drukowych zgodnie z wykazem A, działem XI, poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz.U. nr 8 poz. 43) na stanowisku maszynisty offsetowego (zaświadczenie z 17.09.2002 r. k.19 a.r.).

W dniu 22 kwietnia 2021 r. odwołujący złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę oraz o rekompensatę. Do wniosku odwołujący się załączył świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawione przez poszczególne zakłady pracy (wniosek o emeryturę z załącznikami k.1-19 a.r.).

Decyzją z dnia 14 maja 2021 r. przyznano odwołującemu się emeryturę w wysokości 8950,91 zł brutto od dnia 16 kwietnia 2021 r. tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury (decyzja z dnia 14 maja 2021 r. k. 21 a.r.).

Decyzją z dnia 28 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. M. (1) prawa do rekompensaty wskazując, że odwołujący się nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach (Decyzja z dnia 28 grudnia 2021 r. k.33).

W toku niniejszego postępowania Sąd postanowieniem z dnia 19 grudnia 2022 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy celem ustalenia, czy praca wykonywana przez odwołującego J. M. (2) w: (...) Zakładach (...) „(...)” w okresie od dnia 24 października 1977 r. do 23 kwietnia 1978 r. oraz w okresie od 20 marca 1979 r. do dnia 1 marca 1992 r.; (...) sp. z o.o. w okresie od dnia 2 marca 1992 r. do dnia 3 maja 1994 r.; (...), w okresie od dnia 4 maja 1994 r. do 31 grudnia 2008 r. wykonywana była w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, uregulowanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) oraz w innych Rozporządzeniach Rady Ministrów dotyczących I Kategorii Zatrudnienia i zarządzeniach właściwych ministrów, ewentualnie w ustawie o emeryturach pomostowych (postanowienie z 19 grudnia 2022 r., k. 60 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy Z. C. w opinii z dnia 19 stycznia 2023 r. wskazał, że odwołujący w spornym okresie czasu wykonywał swoje obowiązki na stanowiskach: operator maszyn typograficznych rotacyjnych, operator maszyn typograficznych- zwojowych, maszynisty w drukarni, na powyższych stanowiskach odwołujący się przepracował 13 lat, 5 miesięcy i 11 dni. Na stanowisku I maszynisty offsetowego w okresie od 4 maja 1994 r. do 30 listopada 2001 r. przepracował 7 lat, 6 miesięcy i 27 dni. Na stanowisku II Maszynisty offsetowego w okresie od 1 listopada 2001 r. do 31 marca 2003 r. przepracował 1 rok i 5 miesięcy. Na stanowisku I Maszynisty Maszyn (...) w okresie pracy od 1 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2004 r. przepracował 1 rok i 9 miesięcy. Na stanowisku Starszego I Maszynisty (...) w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2005 r. przepracował 1 rok. Na stanowisku Lidera I Maszynisty (...) w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 maja 2006 r. przepracował 5 miesięcy. Na stanowisku I Maszynisty (...) w okresie od 1 czerwca 2006 r. do 31 lipca 2008 r. przepracował 2 lata i 2 miesiące. Na stanowisku I Maszynisty - (...) w okresie od 1 sierpnia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. przepracował 5 miesięcy. Praca jaką świadczył J. M. (1) na wskazanych stanowiskach (Maszynisty offsetowego, maszynisty (...), Maszynisty (...), Maszynisty (...)) w spornym okresie czasu pracy obejmowała obsługę maszyn takich jak: maszyny rotacyjne, maszyny zwojowe (rolowe,

maszyny offsetowe, inne maszyny drukujące, które odwołujący wykonywał w przemyśle/zakładach poligraficznych). W ocenie biegłego praca jaka wykonywał odwołujący w spornym okresie czasu na zajmowanych stanowiskach pracy była pracą w warunkach szczególnych w oparciu o wymagania ujęte w Wykazie A, Dziale XI (w poligrafii), poz. 4 (Drukowanie i uszlachetnianie druków) Rozporządzenia Rady Ministrów. W ocenie biegłego całość dokumentacji załączonej do akt sprawy pozwala na stwierdzenie, że odwołujący w spornym okresie czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych/ o szczególnym charakterze w oparciu o wymagania Rozporządzenia Rady Ministrów w spornym okresie czasu pracy w wymiarze minimum 15 lat (tj. 30 lat, 3 miesiące i 10 dni) (opinia biegłego z zakresu BHP- k.65-73 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wymienionych dokumentów oraz w oparciu o zeznania ubezpieczonego. Dokumentom w pełni należało dać wiarę, tym bardziej że strony sporu ich nie kwestionowały. Również zeznania ubezpieczonego zasługiwały na danie im wiary. Treść zeznań ubezpieczonego jest spójna, także z dokumentami. W związku z tym Sąd ocenił zeznania odwołującego jako zasługujące na wiarę.

Sąd oparł się również na opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy – Z. C.. Opinia sporządzona przez biegłego sądowego została oceniona jako rzetelna, gdyż została wyczerpująco i przekonująco uzasadniona. Zauważyć należy, że strony nie zgłaszały zastrzeżeń co do treści opinii – Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustosunkowując się do niej, wskazał jedynie, że opinia biegłego uwzględnia wiele okoliczności zatrudnienia wnioskodawcy, jednak organ rentowy zważywszy na obowiązujące przepisy w dalszym ciągu nie znajduje podstaw do uznania pracy J. M. (1) w podanym okresie za pracę w szczególnych warunkach uzasadniającą przyznanie przy emeryturze rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (pismo ZUS z dnia 6 lutego 2023 r., k.85 a.s., pismo odwołującego z dnia 9 lutego 2023 r. k.86 a.s.).

W ocenie Sądu Okręgowego prezentowany wyżej materiał dowodowy był wystarczający do poczynienia ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i nie zachodziła konieczność jego uzupełnienia. Sąd miał na uwadze, że strony nie wniosły o uzupełnienie postępowania dowodowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. M. (1) podlegało uwzględnieniu.

Regulacja dotycząca prawa do rekompensaty z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych, o którą ubiegał się J. M. (1) została wprowadzona do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1340). Art. 2 pkt 5 tej ustawy zawiera definicję rekompensaty rozumianej jako odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Z kolei warunki jej przyznawania oraz sposób jej obliczenia określają art. 21 – 23 zamieszczone w Rozdziale III „Rekompensata”. Art. 23 stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę, oraz że przyznawana jest ona w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W art. 21 ust. 1 ustawy wskazano natomiast, że rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Z art. 21 ust. 2 ustawy wynika zaś, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wskazywane art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej oraz 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat. Z kolei w art. 21 ust. 2 tej ustawy została zawarta przesłanka negatywna, którą stanowi nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Może ona budzić wątpliwości, gdyż literalna wykładnia tego wyrwanego z kontekstu normatywnego przepisu może prowadzić do wniosku, że prawo do rekompensaty przysługuje wyłącznie tym osobom, które nie nabyły prawa do jakiegokolwiek emerytury z FUS. Do prawidłowej interpretacji tego przepisu konieczne jest jednak zastosowanie

wykładni systemowej, która prowadzi do przepisu art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych, zgodnie z którym rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego. Z kolei z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika, że kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 roku. W tych okolicznościach warunek sformułowany w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na prace w warunkach szczególnych, obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Nabycie prawa do takiego tylko świadczenia stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty. Natomiast nabycie prawa do emerytury na zasadach ogólnych nie wpływa w żaden sposób na uprawnienia do rekompensaty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 maja 2017 r., III AUa 2047/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 grudnia 2015 r., III AUa 1070/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 września 2017 r., III AUa 529/16).

W rozpatrywanej sprawie nie zachodzi negatywna przesłanka przyznania J. M. (1) prawa do rekompensaty. Ubezpieczony nie miał przyznanego prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na prace w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 14 maja 2021 r. przyznano mu prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

W dalszej kolejności, celem ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do rekompensaty należało zbadać spełnienie przesłanek pozytywnych, o których była mowa. Analiza cytowanych przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, prowadzi do wniosku, że prawo do rekompensaty mają osoby urodzone po 1948 r., które przed 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podobnie jak przy ustalaniu tego okresu na potrzeby przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym, tak przy ustalaniu prawa do rekompensaty będą uwzględnione tylko okresy, w których praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zdaniem Sądu, J. M. (1) spełnił przesłanki pozytywne konieczne do tego, by uzyskać prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony nie nabył prawa do emerytury pomostowej i legitymuje się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przypadającym przed 1 stycznia 2009 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43) – zwane dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego, do którego należy się odwołać na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wskazuje w § 2 ust. 1, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W przypadku ubezpieczonego, któremu ZUS nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów jego pracy z uwagi na niezgadzające się nazewnictwo zajmowanych stanowisk z zarządzeniem resortowym należało uwzględnić okresy pracy w szczególnych warunkach. Odnosząc się do wskazanej okoliczności należy podnieść, że w sprawie o prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na wykonywanie pracy szczególnych warunkach – analogicznie w sprawie o prawo do rekompensaty - należy ustalić faktyczny rodzaj i zakres powierzonych do wykonywania czynności (obowiązków) pracowniczych i to one podlegają każdorazowo ocenie, a nie rodzaj stanowiska, jaki w dokumentach podał pracodawca. Ponadto, choć wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze lub w świadectwie pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, II UKN 598/00), to dokumenty te podlegają każdorazowo weryfikacji. To zatem oznacza, że nawet jeśli pracodawca ww. dokument pracownikowi wystawił, to i tak podlega on kontroli ZUS i Sądu i nie oznacza automatycznie, że praca w danym okresie była wykonywana w warunkach szczególnych. Z drugiej zaś strony, brak takiego dokumentu bądź jego wadliwość nie przesądza o tym, że praca nie była wykonywana w warunkach szczególnych. Kwestia ta każdorazowo podlega badaniu przy uwzględnieniu tego, jakie czynności i rodzaj prac faktycznie wykonywał wnioskodawca i co ważne, w razie

wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego w sprawie przyznania uprawnień do emerytury w wieku obniżonym (także w sprawie o rekompensatę), dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego.

Organ rentowy wskazał, że nie uznał on okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach odwołującego od 24 października 1977 r. do 23 kwietnia 1978 r. oraz od 20 marca 1979 r. do 1 marca 1992 r., od 2 marca 1992 r. do 3 maja 1994 r. i od 4 maja 1994 r. do 31 grudnia 2008 r., ponieważ określenia stanowisk pracy w szczególnych warunkach wskazane w zaświadczeniach od pracodawców nie są zgodne ściśle z zarządzeniem resortowym.

W toku postępowania sądowego ustalono, że praca jaką wykonywał w spornym okresie czasu odwołujący się była pracą w szczególnych warunkach. Okoliczność, że nazwy stanowisk wskazane przez pracodawców w wydanych zaświadczeniach odbiegają od tych wskazanych w zarządzeniu resortowym nie może przyświadczać o charakterze pracy jaką wykonywał dowodzący. Jak wynika z zebranej dokumentacji, zeznań odwołującego oraz opinii biegłego odwołujący w spornym okresie czasu wykonywał pracę w szczególnych warunkach, która polegała m.in. na obsłudze maszyn na prowadzeniu maszyn typograficznych, przede wszystkim zwojowych, obsłudze działu maszyn płaskich arkuszowych, obsłudze maszyn zwojowych i rotacyjnych. Wobec czego praca jaką wykonywał dowodzący się jest pracą wskazaną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w Wykazanie A dział XI (w przemyśle poligraficznym).

Biorąc zatem pod uwagę prace realizowane przez J. M. (1) na stanowisku maszynisty poligrafa, Sąd ocenił, że ubezpieczony spełnił warunek konieczny do tego, aby sporny okres czasu zaliczyć do okresu pracy w warunkach szczególnych. Zatrudnienie w warunkach szczególnych trwało 30 lat 3 miesiące i 10 dni, a zatem okres tego zatrudnienia był na tyle długi, by przyjąć, że J. M. (1) legitymuje się w sumie okresem pracy w warunkach szczególnych ponad 15 lat, a więc więcej niż minimalny próg, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

W tych okolicznościach należało stwierdzić, że ubezpieczony spełnia przesłanki do uzyskania prawa do rekompensaty od daty złożenia wniosku. W konsekwencji odwołanie podlegało uwzględnieniu poprzez zmianę zaskarżonej decyzji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.